

2

DOBOKU

Červená je farba krvi. Farba nebezpečenstva. To znamená, že ak existuje niečo ako intuícia, všetko pred očami mi malo svietiť načerveno.

Pondelňajšiu obednú prestávku som strávil v školskej knižnici s knihou o histórii dopravných značiek v ruke. Teraz som tým bol už posadnutý. Bolo by jednoduché nechať to skrátka tak, brať to ako „jednu z tých vecí“, ale asi som dravší, než by bolo dobré.

História dopravných značiek je oveľa zaujímavejšia, ako by ste si mysleli. Modrá vyhrala nad červenou podľa všetkého z dvoch dôvodov. Po prvé pre obavy z červeno-zelenej farbosleposti. Po druhé preto, že červená vyvoláva u cicavcov hnev. Preto toreadori mávajú pred býkmi červeným plášťom. Nie aby ich zastavili, ale aby ich donútili vyraziť vpred. Eudia usúdili, že červené svetlá a značky by zvyšovali počet nahnevaných vodičov. Takže v roku 1954 v *Americkom manuáli jednotného dopravného značenia* prijali modrú ako univerzálnu farbu „zastavenia“. Našiel som len jedno miesto, kde boli stopky naozaj červené – Havaj. A aj to len na cestách v súkromnom vlastníctve, pretože

podľa havajského zákona sú modré značky povolené len na verejných cestách.

Zdalo sa, že to dáva zmysel a má to vnútornú logiku. Lenže táto vnútorná logika akoby sa nezlučovala so svetom, ktorý som poznal.

Katie ma prichytila pri mojom výskume. Povedal som jej, že robím referát o dopravných značkách.

„Zábavné,“ utrúsila znudene. „Na aký predmet?“

Takmer ma tým vyviedla z miery, no namiesto toho, aby som jej venoval tupý pohľad, ktorý by prezradil, že som si to nepremyslel, povedal som: „Na matiku,“ čím som vlastne dokázal, že som si to naozaj nepremyslel.

„Dopravné značky na matiku?“

„Ja... ehm... skúmam štatistiky dopravných nehôd a ich súvislosť s dopravným značením,“ odvetil som. Za to, že som zo seba vysúkal niečo rozumné, by som si zaslúžil medailu.

„To znie zaujímavejšie ako algebra,“ ona na to.

A zrazu sa ma zmocnilo nesmierne nutkanie zdôveriť sa jej. Možno preto, že sme sa už delili o jedno tajomstvo, aj keď hlúpe.

V skratke: keď som bol piatak, cestou do školy na bicykli som zrazil veвериčku. Ako je možné, že veverička bola taká pomalá, že sa dostala pod kolesá bicykla, vôbec nechápem, ale stalo sa. Šmykom som zabrzdil a vrátil som sa k nej, neuvedomujúc si, že smrteľné následky nehody sa už nedajú zvrátiť. Keď som ju zdvihol, ešte žila. Dvakrát otvorila a zatvorila ústa, akoby bola pod vodou a lapala po dychu. Potom sa zachvela a zomrela mi priamo v rukách. Možno si pomyslíte „Je tam toho, zvieratá umierajú každý deň.“ Ale kedy naposledy nejaké umrelo vašou vinou? A nerozprávajte mi o poľovačke, pretože to je niečo iné, tam človek ide s úmyslom zabiť. Ale keď nejaký tvor neočakávane zomrie vo vašich rukách a upiera na vás pohľad, ktorý vraví „čo som ti, dočerta, urobil“,

zasiahne vás to nepredvídateľným spôsobom. Zrazu som sa rozplakal a prihovoril som sa veвериčke, akoby ma ešte mohla počuť. „Je mi to ľúto, je mi to ľúto,“ vzlykal som. „Nechcel som!“ Potom som zdvihol hlavu a zbadal Katie, ako celú scénu sleduje.

Myslel som si, že utrúsi niečo nepríjemné, ako napríklad „Čo za netvora zabije veвериčku?“ Alebo sa mi vysmeje pre môj trápny vodopád slz. Ale povedala len: „Mali by sme ju pochovať.“

Nie „ty“, ale „my“. Jedným slovom zmenila smutnú osamelú nehodu na spoločné tajomstvo.

Veвериčku sme pochovali do neoznačeného hrobu v neďalekej záhrade. Vedeli sme, že majitelia nemajú psa, ktorý by ju mohol vyhrabať. Ani jeden z nás o tom nikdy nehovoril, ale odvtedy som medzi nami cítil akési zvláštne spojenie. A to len preto, že ma prichytila plakať nad mŕtvym hlodavcom a nikomu to nepovedala.

Takže možno by neprezradila ani toto. A možno by sa „ja“ mohlo znova zmeniť na „my“ a ja by som sa necítil tak strašne sám.

Vytiahol som hľbu obrázkov s modrými stopkami. „Zvláštne, ale vždy som si myslel, že stopka je červená,“ prehodil som lahostajne.

Na chvíľu sa na mňa pozrela – nie zarazene alebo zmätene, ale zadumane. Potom ma jemne odstrčila, sadla si za počítač a začala niečo hľadať. O pár sekúnd sa objavil obrázok šiat.

„Pred nejakým časom sa viedli ostré diskusie o farbe týchto šiat. Akej sú podľa teba farby?“

Bolo to celkom jasné. Premýšľal som, či to má byť nejaký trik.

„Biele so zlatými pruhmi,“ odvetil som. „To je jasné.“

Pokrútila hlavou. „Ja to vidím inak. Keď sa pozriem na ten istý obrázok, vidím modré šaty s čiernymi pruhmi.“

Znova som sa na ne pozrel. „To je šialené. Robíš si zo mňa srandu, však?“

„Nie. A nemyslím si to len ja. Tridsať percent ľudí vidí tie šaty tak ako ja a sedemdesiat percent ich vidí tak ako ty. Rôzni ľudia skrátka vidia svet rôznym spôsobom... takže ktovie, či tvoja červená nie je niekoho iného modrá?“

Upokojujúcejšie vysvetlenie som jakživ nepočul. Chcel som jej zaň poďakovať, ale mal som pocit, že keby som dal najavo, aké silné emócie to vo mne vyvolalo, situácia by mohla zrazu vyznieť nepríjemne, a tak som povedal len: „To dáva zmysel.“

Usmiala sa a odišla, spokojná, že vyriešila moju malú dilemu. Sledoval som ju, ako odchádza, a potom som sa poobzeral, či ma niekto nevidel, ako ju sledujem. Zhlboka som sa nadýchol, vydýchol a rozhodol sa nechať to celé tak. Mal som na práci lepšie veci, ako zapodievať sa záhadou, ktorú sa mi nikdy nepodarí vyriešiť. Katiino vysvetlenie dávalo zmysel.

Aspoň taký, že sa ho dalo držať.

Ale než som odišiel z knižnice, zastavil som ešte okoloidúceho študenta. „Hej,“ oslovil som ho. „Akej farby je tvoje tričko?“

Pozrel sa naň. „Červené.“

Ja som to videl presne takisto.

Tréning bol v ten deň náročný. Vždy bol, hoci v sebe nemal takú energiu ako samotný zápas. Tak to s tréningom skrátka je. Svojím spôsobom je ako pohľad do budúcnosti. Slúži na cibrenie sily a zručností. Ale v zápase žijete pre daný okamih, všetko vnímate prenikavejšie a každá sekunda na vás dolieha tvrdsie. Inými slovami, aj keď som na tréningu narážal tvrdo, zrážky počas zápasu v sebe niesli úplne inú atmosféru. Takú, ktorá by dokázala zmeniť *svet*.

Takže na pondelkovom tréningu nedošlo pri žiadnom zákroku k podobnej situácii ako na minulom zápase. Žiaden ľad v žilách či stratený pojem o čase. Bol to len obyčajný vyčerpávajúci

tréning. Ale na chvíľu mi to vyčistilo hlavu, čo bolo dobre. Nemusel som sa obávať, či netrpím nejakou podivnou nediagnostikovanou farboslepou alebo či časté otrasy mozgu nespôsobili, že prichádzam o rozum.

No po návrate zo školy ma doma čakala ďalšia nepríjemnosť.

Zistil som, že môj brat Hunter vymazal moju hru Warmonger 3 a uložil si namiesto nej svoju.

„Nechcel som,“ ospravedlňoval sa. „Neupozornilo ma to, že sa to uloží namiesto tvojej hry, kým nebolo neskoro.“

Aj keď sa to v celkovom meradle môže zdať mikroskopicky nepodstatné, v tej chvíli ma celkové meradlo nezaujímalo a v mojom meradle to bolo dôležité. Warmonger 3, ako určite viete, je ten typ hry, na ktorú čakáte roky a je taká zložitá, že strávite aj šesť mesiacov tým, že sa snažíte vyhrať. A ja som ju hral už päť mesiacov.

Hra má tri priečinky na uloženie a v dvoch už mal Hunter uložené svoje rozohraté hry. Keď sa pokúsíte uložiť hru na existujúci súbor, hra sa vás opýta: „Ste si istý, že chcete vymazať tento súbor?“, a ak kliknete na „Áno“, zasvieti veľké červené stop, ktoré je teraz zrejme modré, a veľkými písmenami sa tam píše „POZOR! AK VYMAŽETE TENTO SÚBOR, NEBUDE HO MOŽNÉ OBNOVIŤ.“ Takže v podstate len totálny idiot by mohol súbor vymazať omylom. A napriek tomu, že som svojho brata často idiotom nazýval, Hunter *nebol* totálny idiot. Takže to zrejme urobil naschvál.

„Vždy klikám rýchlo a bez čítania,“ bľabotal Hunter. „Stále mi to hovoríš.“ Keď rozprával, očervenela mu tvár a držal sa odo mňa ďalej, pripravený rýchlo uniknúť, keby som sa naňho vrhol. Nevedel som, či je červený preto, že ho to trápi, alebo len chce, aby som si *myslel*, že ho to trápi.

Inštinkt mi napovedal, aby som ho udrel, ale musel som sa krotiť. Hunter bol odo mňa o tri roky mladší. Presne o tri roky –

narodeniny sme mali v ten istý deň, čo sa ani jednému z nás nepáčilo, pretože sme sa neradi o niečo delili. Ja som už poriadne vyrástol, no on nie, takže som ho o hodný kus prevyšoval. Keby som ho udrel, mohol by som mu naozaj ublížiť.

Ako druhé mi napadlo vymazať všetky *jeho* súbory, ale potom som si uvedomil, že takú reakciu pravdepodobne očakáva a asi by som ho tým ani nevytočil. Hra ho už zrejme omrzela, takže odplata by nemala nijaký účinok. Vyhrá a potajomky sa bude škodoradostne tešiť, ako ma dostal a totálne zmanipuloval.

Mohli by ste mať pocit, že nad tým príliš rozmýšľam, ale ak si to myslíte, tak ste nikdy nezažili ohromujúce výčiny pasívne agresívneho súrodenca.

Názorný príklad: situácia pred troch mesiacov.

S partiou kamošov som sa chystal na koncert kapely Konniption. Vlastne sa na druhý deň po koncerte rozpadli, takže to bola posledná príležitosť vidieť ich hrať naživo.

No stratil som lístok.

Zvyčajne by to nepredstavovalo problém. Jednoducho si vytlačíte nový, nie? Ale k výstrednostiam kapely patrilo aj to, že keď ste chceli ísť na ich koncert, museli ste ísť na štadión a fyzicky čakať v rade, aby ste si kúpili fyzické lístky, čo evokovalo návrat do čias rokenrolu. A môj lístok zmizol.

„V izbe máš hrozný neporiadok, ako tam vôbec môžeš niečo nájsť?“ podotkla mama. Mala pravdu, no ak som mal v izbe predtým neporiadok, nebolo to nič v porovnaní s rumoviskom po tom, čo som sa ňou prehnal ako tornádo a prevrátil ju hore nohami v snahe nájsť ten blbý kus papiera.

Nakoniec som sa na koncert vybral aj bez lístka a pri vstupe som vysvetľoval, čo sa stalo. Nikoho to, samozrejme, nezaujíma-

lo. Ktovie, či mi vôbec verili. Dopadlo to tak, že som celý večer strávil v aute počúvaním svojho playlistu Konniption a predstieraním, že som vnútri a počúvam ich naživo.

Až zhruba o týždeň mi napadlo, že som lístok možno vôbec nestratil.

Raz, keď bol Hunter večer u kamoša, vykonal som oveľa menej deštruktívnu prehliadku jeho izby, pretože som mal tušenie, že tam lístok nájdem. A našiel som ho – v zásuvke jeho stola pod nejakou starou domácou úlohou. Ani ho poriadne neskryl.

Zúrill som, ale kým sa vrátil domov, môj hnev sa zmenil na trpké rozčarovanie.

„Prečo?“ opýtal som sa ho. „Prečo si to urobil?“

Najprv tvrdil, že ho našiel až po koncerte, ale sám si bol vedomý toho, že to neznie veľmi presvedčivo. Nakoniec očervenel, v očiach sa mu zaleskli slzy a vyhrkol: „Mohol si mi zohnať lístok, ale ani ti nenapadlo spýtať sa, však? Zaplatil by som si zaň sám.“

„Takže si zo zlomyselnosti zariadil, aby som nešiel ani ja?“

„Chcel som ti ho vrátiť,“ bránil sa. „Len som ťa chcel chvíľu potrápiť.“

„Tak prečo si mi ho nevrátil?“

Sklopil pohľad. „Pamätáš si, ako som za tebou prišiel, keď si prehľadával svoju izbu? Povedal som: ‚Možno hľadáš na zlom mieste.‘ A opýtal som sa, či ti môžem pomôcť.“

Pamätal som si to. Bol som taký rozčúlený, že som ho poslal dočerta. A keď neodchádzal, šmaril som po ňom plesnivý sendvič. A tak odišiel.

„Chystal som sa ho hodiť za stôl a potom ho odtiahnuť, aby si ho našiel,“ povedal. „Ale ty si o moju pomoc nestál. Takže si ju nedostal.“

Nič z toho, samozrejme, neospravedlňovalo, čo urobil. „Priesahám, Hunter, niekedy mám pocit, že ťa vôbec nepoznám,“ povedal som. Z jeho odpovede ma striasa ešte teraz.

„Nepoznáš ma,“ odvetil. „Nikdy si sa o to ani nepokúsil.“

Mame a otcovi som o lístku nepovedal. Takéto veci sú medzi bratmi. Namiesto toho som si na dvere nainštaloval lepší zámok, taký s kódom, ktorý som poznal len ja. To u rodičov, samozrejme, vyvolalo podozrenie, čo tam asi tak robím, ale keby rodičia neboli aspoň trochu paranoidní, niečo by nebolo v poriadku, no nie?

Pravdou je, že nikto celkom nedôveruje svojim súrodencom, to je normálne, ale *dôverujete* im, že vám budú kryť chrbát, keď bude naozaj treba. No medzi mnou a Hunterom to tak nefungovalo.

Takže, vymazal Hunter môj súbor vo Warmonger 3 úmyselne? Posúďte sami.

„Môžeš použiť niektorý z mojich súborov,“ ponúkol mi, pričom za celý čas vlastne vôbec nepovedal „prepáč“. „Ani v jednom som nebol tak ďaleko ako ty, ale je to lepšie ako nič.“

Ešte stále som sa spamätával zo straty, myslel som na všetok premárnený čas, ktorý teraz budem musieť márniti znova. Ale premýšľal som aj nad Hunterom a nad tým, ako sa so mnou zahrával. Robil to tak, už keď bol malý, hrali sme dámu, a keď som sa nepozeral, kradol mi figúrky. Vyhrať som mohol len tak, že som odišiel, a tým som odoprel víťazstvo jemu. A tak som sa zhlboka nadýchol a prehltol hnev.

„Netráp sa,“ povedal som. „Aj tak sa mi tá hra až tak nepáčila.“

Očakával, že vybuchnem, moja reakcia ho preto vyviedla z miery. „Ale...“ povedal si, že Warmonger 3 je lepší ako prvé dve hry dokopy.“

Mykol som plecami. „Naozaj? Nespomínam si.“ Potom som odišiel z miestnosti a už som sa naňho ani nepozrel zo strachu, že by v mojej tvári mohol vyčítať skutočné pocity.

Ako to, že si taký, Hunter? chcel som sa ho opýtať, ale nikdy som to neurobil. Možno to mal po otcovi, ktorý sa vždy akoby vyžíval v tom, že za premrštené ceny predáva ľuďom autosúčiastky, ktoré nepotrebujú. Alebo možno po mame. Minulé Vianoce sa tešila zo snehovej búrky, pretože to znamenalo, že drahá dovolenka v Karibiku, na ktorú sa chystali naši susedia a ktorú by sme si my nikdy nemohli dovoliť, sa zmenila na drahú sériu zrušených letov.

Niežeby som ja bol dokonalý – som si istý, že som po rodičoch zdedil kopec zlých vlastností –, ale tešiť sa z nešťastia druhých k nim nepatrilo. Iba ak by sa rátalo potupovanie súperiaceho tímu.

Hoci je strata virtuálneho sveta nepodstatná, stále ma to škrelo. Potreboval som niečo, čo by ma trochu pevnejšie spojilo s reálnym svetom. Nejakú potravu pre dušu i telo.

Existovalo také nepísané pravidlo, že vždy, keď Leova mama uvarila svoje slávne makaróny so syrom a homárom, bol som pozvaný. Nikdy som sa necítil previniť, keď som toho zjedol veľa, pretože podľa pani Johnsonovej to nebolo také nóbl jedlo, ako to znelo. Nakrmiť štvorčlennú rodinu a jedného hladného príživníka vreckom mrazeného mäsa z homára stálo menej ako fastfood.

„Vedeli ste, že homáre boli kedysi na severovýchode jedlom chudobných?“ prehodil Leo pri večeri. „Potom niekto dostal skvelý nápad predávať ich newyorskej smotánke a zrazu sa z nich stalo jedlo bohatých.“

„Všetko je to o uhle pohľadu,“ poznamenal jeho otec. Pán Johnson pracoval ako vedúci v marketingovej spoločnosti, takže

vedel, o čom hovorí. „Mohol by si predať aj vtáčí trus na toaste, keby ho jedli tí správni ľudia a videli by ich pri tom.“

„Oci,“ sťažovala sa Angela, „znechutíš nám večeru.“

„Hovorím len pravdu.“

„Mali by ste menej rozprávať a viac jesť,“ vyhlásila pani Johnsonová. „Dnes nesmú zostať žiadne zvyšky, ešte jedna nádoba s jedlom a prehráme náš chladničkový Tetris.“

Po večeri sme išli s Leom do suterénu, kde mali obstojný chlapský brloh, hoci Angele sa nepáčilo, že ju z neho ten názov nepriamo vylučuje, a vyhrážala sa, že to tam namaluje na ružovo.

„Neznášaš ružovú,“ pripomenul jej Leo.

„Niektoré veci stoja za malú obeť,“ odpovedala.

Pondelkový zápas sa už začal – žrebci proti jaguárom. Zabral som sklápacie kreslo a zaboril som sa doň. Myslel som si, že tu nájdem trochu pokoja, ale niektoré veci vás dobehnú, nech sa snažíte schovať kamkoľvek.

„Počkať... aký je to tím?“ opýtal som sa a ukázal na telku, kde sa purpurový tím pripravoval na ďalšiu hru.

„Žrebci, kto iní?“

„Ale žrebci sú modrí. Modrý a bieli.“

Leo sa na mňa zvláštne pozrel. „Nie, tryskáči sú modrý a bieli.“

„Tí sú *zelení* a bieli!“

„Teraz hovoríš o vikingoch.“

Vyskočil som zo sklápacieho kresla. „Nie! To *oni* sú purpuroví!“

Ako som tam stál, začala sa mi točiť hlava a uvedomil som si, že dychčím. Zatvoril som ústa a silno zažmúril oči. Posadil som sa a zaboril som si tvár do dlaní. Keď som znova otvoril oči, Leo na mňa zízal.

„Ash, si v pohode?“